

в порушенні вимог законодавства про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, несуть цивільну, адміністративну та кримінальну відповідальність згідно із законом. Однак потрібно бути відвертими – такий вид юридичної відповідальності, як кримінальна, відносно суб'єктів публічної влади, які порушують квотний принцип при реалізації жінками політичних прав, застосувати буде вкрай проблематично та недоцільно. Цю тезу підтверджує національна судова практика, де можна відзначити обмежений характер трактування поняття «гендерна дискримінація» при посиланні на міжнародні акти з гендерних питань.

Отже, на наш погляд Україні потрібен науковий, зважений підхід до конструювання власної моделі гендерних відносин на республіканському та місцевому рівні. Потрібне чітке законодавче врегулювання гендерних питань включаючи реальні механізми притягнення до партійної та адміністративної відповідальності за невиконання вимог законодавства щодо залучення жінок у вітчизняну політику, мова йде, насамперед, про небажання дотримуватися виборчих квот.

Маргулов Артур Худувич,
професор кафедри, доктор історичних наук,
доцент Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ЖИТЛОВЕ ПИТАННЯ ДЛЯ ПЕРЕСЕЛЕНЦІВ: ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ

Анексія Крима та окупація окремих територій Донецької та Луганської поставили перед державою та суспільством велику кількість питань. Одним з таких питань стало соціально-економічна адаптація переселенців. Станом на 21 січня 2019 року за даними Міністерства соціальної політики України взято на облік 1355375 переселенця з тимчасово окупованих територій Донецької та Луганської областей та АР Крим [1].

Кожен з них має свою історію, але більшість з них визнано українську державність у якості гаранта своїх прав. Саме на території підконтрольної України вони мають можливість отримати весь спектр фінансово-соціальних державних гарантій на рівні із іншими громадянами країни. Також постановою кабінету міністрів України від 16.10.2014 року «Про надання щомісячної адресної допомоги внутрішньо переміщеним особам для покриття витрат на проживання, в тому числі на оплату житлово-комунальних послуг», визначається додаткове фінансово забезпечення внутрішньо переміщених осіб.

Нажаль державна фінансова допомога не може компенсувати усього матеріального навантаження, з якими зіштовхуються переселенці. На п'ятому році переселенського статусу вони вже адаптувались на нових місцях та намагаються найбільш гостре питання на сьогодні – житлове. З відсутності можливості придбати житло власним коштом, вони шукають можливості державної підтримки.

Для порівняння та орієнтира можна взяти приклад Грузії в Даній галузі. Станом на 2018 рік в країні нараховувалось 275 тис. переселенців (6% від загальної кількості населення країни) та половина вже забезпечена житлом. В Україні переселенців 1,5 млн. ВПЛ – це 4% населення. Існують декілька житлових проектів по забезпеченням житла. До найбільш ефективних можна віднести виділення найбільш вразливим родинам у приватну власність придбані на квартири у новобудовах з частковою компенсацією. В Ахалгорському районі Грузії (неподалік від лінії розмежування) було побудовано приватних осель для 2000 тис. родин (6997 осіб). Собівартість такого житла складає до 17 тис. доларів [2].

Позитивний досвід Грузії вказує на необхідності вирішення житлового питання для ВПЛ. Щорічно держава витрачає понад 120 млн. доларів для компенсації за житло, що складає велике фінансове навантаження на бюджет.

27 листопада 2017 р. у державну програму «Доступне житло», передбачену Порядком забезпечення громадян доступним житлом, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 11.02.09 № 140 (із змінами, внесеними постановою уряду від 20.09.2017 № 708), вдихнули життя, тобто дали фінансування. Реалізацією цієї програми займається Державна спеціалізована фінансова установа «Державний фонд сприяння молодіжному житловому будівництву».

Згідно програми громадянам зі статусом внутрішньо переміщеної особи (ВПО) держава надає підтримку, сплачуючи 50 % вартості будівництва (придбання доступного житла та/або пільгового іпотечного житлового кредиту у розмірі 7 % річних) [3].

Таким чином ми бачимо, що питання вирішення житлових проблем ВПЛ в нашій країні зрушилося з мертвої точки. Держава разом із неурядовими організаціями, міжнародними донорами напроцьовує власну програму соціального захисту вимушених переселенців.

Бібліографічні посилання:

1. Міністерство соціальної політики України / URL: <https://www.msp.gov.ua/news/16592.html>
2. Руслан Калинин. Как Грузия обеспечила жильем своих переселенцев/ URL: <https://dnnews.dn.ua/news/657600>
3. Лайфхаки для переселенців з Донбасу та Криму: як вирішити житлове питання?/ URL: <http://www.happymisto.od.ua/architects/lajfxaki-dlya-pereselenciv-z-donbasu-ta-krimu-yak-virishiti-zhitlove-pitannya>

Скиба Елеонора Костянтинівна,
доктор філософських наук, доцент,
професор кафедри соціально-гуманітарних дисциплін,
Дніпропетровський державний університет
внутрішніх справ

ГЕНДЕРНА РІВНІСТЬ ЯК ЗАПОРУКА ПОБУДОВИ ПРАВОЇ ДЕРЖАВИ

Серед визначальних характеристик розвитку сучасного українського суспільства першорядна роль належить демократичному реформуванню всіх сторін соціального, політичного, культурного життя, таким чином, щоб громадяни нашої країни – чоловіки й жінки – користувалися повною (не номінальною або частковою) свободою і рівністю на принципах загальної справедливості. У той же час, пройдений за останнє десятиліття українським суспільством шлях наглядно демонструє всю складність цього процесу, що вимагає теоретичної розробки певної системи підходів, критеріїв задля досягнення цілей. Проблема людини – і чоловіка, і жінки, – що сформується у філософських концепціях ХХІ століття, – явище, як відомо, багатопланове й надзвичайно важливе для цілого ряду гуманітарних наук.

Про надану жінкам суспільством рівноправність, про ступінь реалізації гендерної рівності у сучасному соціально-культурному просторі можна, безумовно, дискутувати, але важливість знайденої в цілому перспективи вже не викликає сумнівів. Тому не враховувати гендеру якості методології бачення та аналізу світу як процесу, що постійно змінюється вже неможливо. Сучасна картина світу доводить та наочно демонструє, що, і жінка, і чоловік мають бути рівними в своїх можливостях реалізації своєї особистості. Біологічні відмінності не можуть бути критеріями соціальної нерівності, особи різні за біологічними ознаками мають бути рівними суб'єктами суспільства.

Сьогодні цілком зрозумілим сприймається ствердження, що принципи соціальної справедливості та політичної рівності у рамках гендерної ідентичності є значною запорукою побудови правової держави. Гендерна ситуація в Україні змінилася за роки незалежності. У процесі демократизації країни виникли специфічні наукові гендерні школи, громадські організації і фонди, які репрезентують чітко жіночі соціальні й політичні інтереси, відстоюючи право жінки на можливість політичної та економічної незалежності. Таким чином, відбувається поступове визнання жінки як активно діючого, рівного у соціально-політичних правах з чоловіком творця сучасного світу. Однак поряд із цією тенденцією виявляються завжди існуючі у нашій країні, але глибоко приховані, патріархатні установки суспільної свідомості.

Одним з ефективних інструментів досягнення мети створення справедливого і гармонійного суспільства є включення гендерних досліджень у систему сучасного філософського знання. Вивчення питань про відношення особистості і суспільства, влади і автономії особистості, гендерної ідентичності на принципах свободи і підпорядкування з позицій гендерних відмінностей істотно змінює колишнє знання про простір людського буття і його організації.